

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 12 Ocak 2024
Sayı : 642

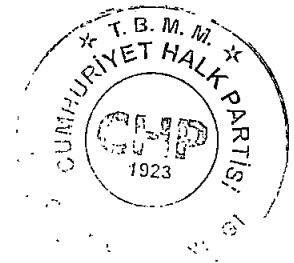
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 10/10/2024

Yüksel Taşkın
İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Adalet
Tarih: 16-12-2024	Esas No: 2/2779

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK LİGİ
1 3 Aralık 2024
Numara:

GENEL MÜDÜRLÜK
1 3 Aralık 2024
No: 1546997

GEREKÇE

5237 sayılı Türk Ceza Kanununun (TCK), “Belli hakları kullanmaktan yoksun bırakılma” kenar başlığını taşıyan 53’üncü maddesi, kasten işlenen suçlar nedeniyle hapis cezasına mahkûm edilen kişilerin, cezanın infazı süresince belirli hakları kullanamayacağını düzenlemektedir. Bu kişiler kamu görevi üstlenemezler; Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliğinden veya Devlet, il, belediye, köy veya bunların denetim ve gözetimi altında bulunan kurum ve kuruluşlarca verilen, atamaya veya seçime tabi memuriyet ve hizmetlerde istihdam edilemezler; seçme ve seçilme hakkını kullanamazlar; velayet hakkını kullanamazlar; vesayet veya kayyımlığa ait bir hizmette bulunamazlar; vakıf, dernek, sendika, şirket, kooperatif ve siyasi parti tüzel kişiliklerinin yöneticisi veya denetçisi olamazlar; bir kamu kurumunun veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşunun iznine tabi bir meslek veya sanatı, kendi sorumluluğu altında serbest meslek erbabı veya tacir olarak icra etmekten yoksun bırakılırlar.

TCK 53’üncü madde, suç işleyen kişilere yönelik bir güvenlik tedbiridir. İşlediği suç dolayısıyla kişiye duyulan güven sarsıldığı için bilhassa güven ilişkisinin varlığını gerektiren hakların kullanımı, suçun infazı bitinceye kadar askıya alınmaktadır. Ancak bu maddenin, kasten işlemiş olduğu suçtan dolayı hapis cezasına mahkûm edilen kişinin seçme ve seçilme ehliyetini elinden alan birinci fıkrasının (b) bendi Anayasanın 76’ıncı maddesiyle çelişmektedir. Milletvekili seçilme yeterliliğini düzenleyen Anayasanın 76’ıncı maddesi, kamu hizmetinden yasaklıların, taksirli suçlar hariç toplam bir yıl veya daha fazla hapis ile ağır hapis cezasına hüküm giymiş olanların; zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlarla, kaçakçılık, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, devlet sırlarını açığa vurma, terör eylemlerine katılma ve bu gibi eylemleri tahrik ve teşvik suçlarından biriyle hüküm giymiş olanların, affa uğramış olsalar bile milletvekili seçilemeyeceğini belirtmektedir. O halde Anayasanın 76’ıncı maddesine göre, maddede sayılan suçlar haricinde kasten işlenen bir suçtan ötürü toplam bir yıldan daha az hapis cezası alan kişilerin milletvekili seçilme yeterliliğini kaybetmesi söz konusu değildir.

Anayasanın 76’ıncı maddesinde seçilme hakkının kullanımına engel teşkil eden suçlar tahdidi olarak sayılmışken, TCK’nın 53’üncü maddesinde hangi suçların madde kapsamına girdiğine bir sınırlama getirilmemiştir.

Öte yandan, Anayasanın 67’inci maddesi seçme, seçilme ve siyasî faaliyette bulunma hakkını güvenceye almaktadır. Bu maddeye göre ise taksirli suçlardan hüküm giyenler hariç, sadece ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüler oy kullanamazlar. Halbuki TCK 53’üncü madde, koşullu salıverilmesi veya hapis cezasının ertelenmesi nedeniyle cezaevinde bulunmayan hükümlülerin de seçme hakkına sahip olmadığını kabul etmiştir.

Bu kanun teklifinin amacı, TCK 53’üncü madde kapsamına hangi suçların girdiğini netleştirerek, seçme ve seçilme hakkının kullanımından mahrum edilmeyi Anayasanın 67’inci ve 76’ıncı maddeleriyle ve aynı zamanda Anayasa Mahkemesi’nin 08.10.2015 tarihli 2014/140E, 2015/ 85K kararının gerekçesiyle uyumlu hale getirmektir.

TÜRK CEZA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 26/09/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Taksirli suçlar hariç toplam bir yıl veya daha fazla hapis ile ağır hapis cezasına hüküm giymiş olmak; zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlarla, kaçakçılık, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma, terör eylemlerine katılma ve bu gibi eylemleri tahrik ve teşvik suçlarından biriyle hüküm giymiş olanlar seçilme ehliyetinden ve fiilen ceza infaz kurumunda bulunması koşuluyla seçme ehliyetinden,”

MADDE 2-Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

